

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

Oktatói elvárások – hallgatói kompetenciák.

Mikor lehet sikeres a felsőoktatási karrier?

*Szabó Csilla Marianna
Dunaújvárosi Egyetem*

*14. MELLearn Konferencia
Debrecen, 2018. április 19-20.*

Európai célok

- 2000 Európa Tanács lisszaboni ülése – cél: Európa – legdinamikusabban fejlődő régió, tudás alapú gazdaság
  - Egész életen át tartó tanulás révén elsajátítandó alapkészségek
- 2002 Európa Tanács barcelonai ülése: részletes munkaprogram a közös célok és célkitűzések 2010-es elérésére
- Munkacsoportok létrehozása
- Kulcskompetenciákkal foglalkozó munkacsoport feladatai:
  - Új készségek meghatározása
  - Beépítés a tantervekbe
  - Fenntartás egész életen át
- Munkacsoport speciális fókuszja:
  - Hátrányos helyzetű csoportok
  - Korai iskolaelhagyók
  - Felnőtt tanulók

- 1997 OECD – DeSeCo kutatócsoport: fogalom definíciója
  - Kulcskompetenciák → sikeres élet, jól működő társadalom
- Kompetencia: ismeret, gyakorlati képesség, magatartás és attitűd, értékek
- Munkacsoport: 8 kulcskompetencia-terület

- Kulcskompetencia: az élet következő három összetevőjének valamelyike szempontjából döntő
  - Személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke)
  - Aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke)
  - Foglalkoztathatóság (emberi tőke)
- Kulcskompetenciák jellemzői:
  - Transzferábilisak: egyik helyzetről a másikra átvihetők
  - Többfunkciósak: különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására használhatók
  - Előfeltételek: megfelelő egyéni teljesítményhez, munkához, későbbi tanuláshoz

8 kulcskompetencia-terület:

1. Anyanyelvi kommunikáció
2. Idegen nyelvi kommunikáció
3. Matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák
4. Digitális kompetencia
5. Tanulás tanulása
6. Személyközi és állampolgári kompetenciák
7. Vállalkozói kompetencia
8. Kulturális kompetencia

HASIT: Hallgatói Sikereséget Támogató Program

- Kezdet: 2012
- Számos részterület
  - AVATAR program: lemorzsolódást előrejelző indikátorok
  - Szakmentori rendszer
  - Képzők képzése
  - Hallgatók motivációja
  - Hallgatói kompetenciák mérése
  - Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése

2016. HASIT program keretében

- Munkacsoport: Cserné Dr. Adermann Gizella, Dr. Juhász Levente, Dr. Kocsis Mihály
- Oktatók lekérdezése: elvárt és meglévő hallgatói kompetenciák - összehasonlítás
- Hallgatói lekérdezés: eredmények, egyetemi tevékenységek + konkrét, kompetenciákat mérő feladatok

2018. EFOP 343 projekt keretében

- **EFOP-3.4.3-16-2016-00017 A felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása a Dunaújvárosi Egyetemen és a Zsigmond Király Egyetemen**

- Idő: 2018. február-április
- Módszer: kérdőíves lekérdezés (digitális kérdőív Neptun rendszeren keresztül), papír alapú lekérdezés
- Populáció:
  - DUE oktatói és hallgatói
  - DSZC pedagógusai
- Minta:
  - Oktatók: 81 (54) fő
  - Hallgatók: 299 (188) fő
- Kutatás fókusza: szükséges kulcskompetenciák és speciális szakmai kompetenciák

- Kérdőív hallgatók és oktatók: azonos kérdések a 2 részpapulációnak
  - Kulcskompetenciák általában
  - Kulcskompetenciák részletesen (50 változó) – szükséges és meglévő
  - Speciális szakmai kompetenciák
  - Egyéb attitűdök
  - jövőkép
- Kérdőív pedagógusoknak
  - Szükséges kulcskompetenciák (50 változó)
- Lényeg:
  - Összehasonlíthatóság
  - Különbségek: oktató-halgtató, oktató-pedagógus

1. Az oktatók szerint magasabb kompetenciaszintre lenne szükség a diplomaszéréshez, mint a hallgatók szerint.
2. A hallgatók magasabbra értékelik saját kulcskompetenciáik szintjét, mint oktatóik.

Oktatók

	Életkor	Idő oktatásban
Minimum	30	10
Maximum	72	40
Átlag	46,13	20,17

Férfi	Nő
36	27

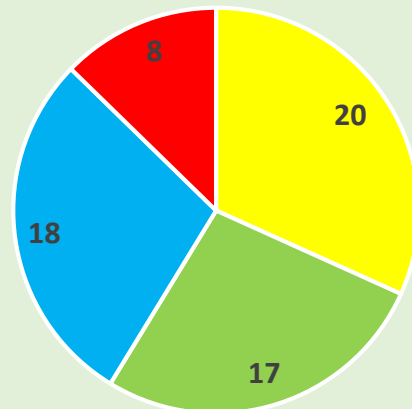
Hallgatók

Férfi	Nő
176	80

Nappali	Levelező
34%	66%

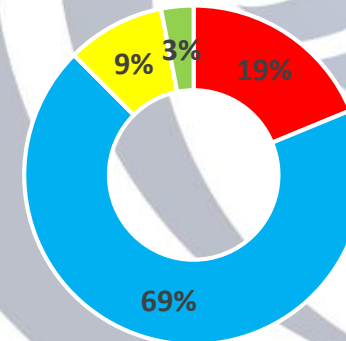
	Életkor
Minimum	18
Maximum	67
Átlag	34,67

Szervezeti egységek szerinti kitöltés

Informatikai Intézet
Társadalomtudományi Intézet
Műszaki Intézet
Tanárképző Központ

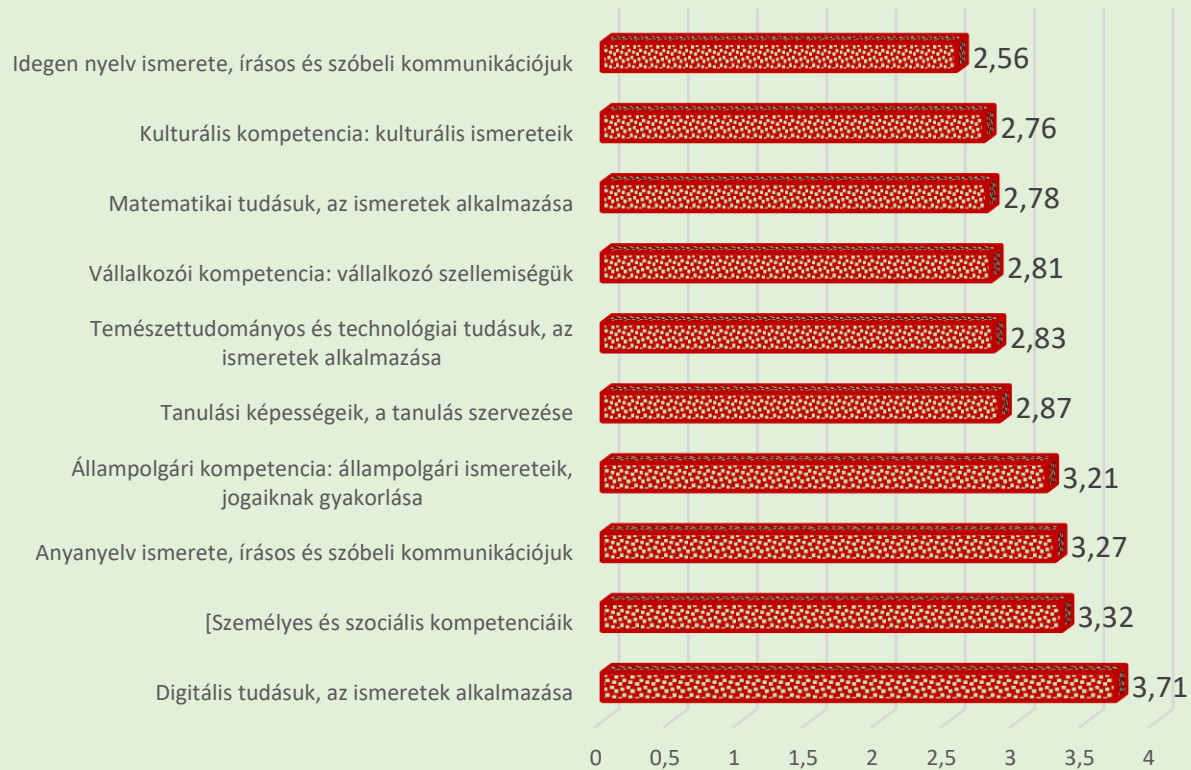
Képzési szintek szerinti megoszlás

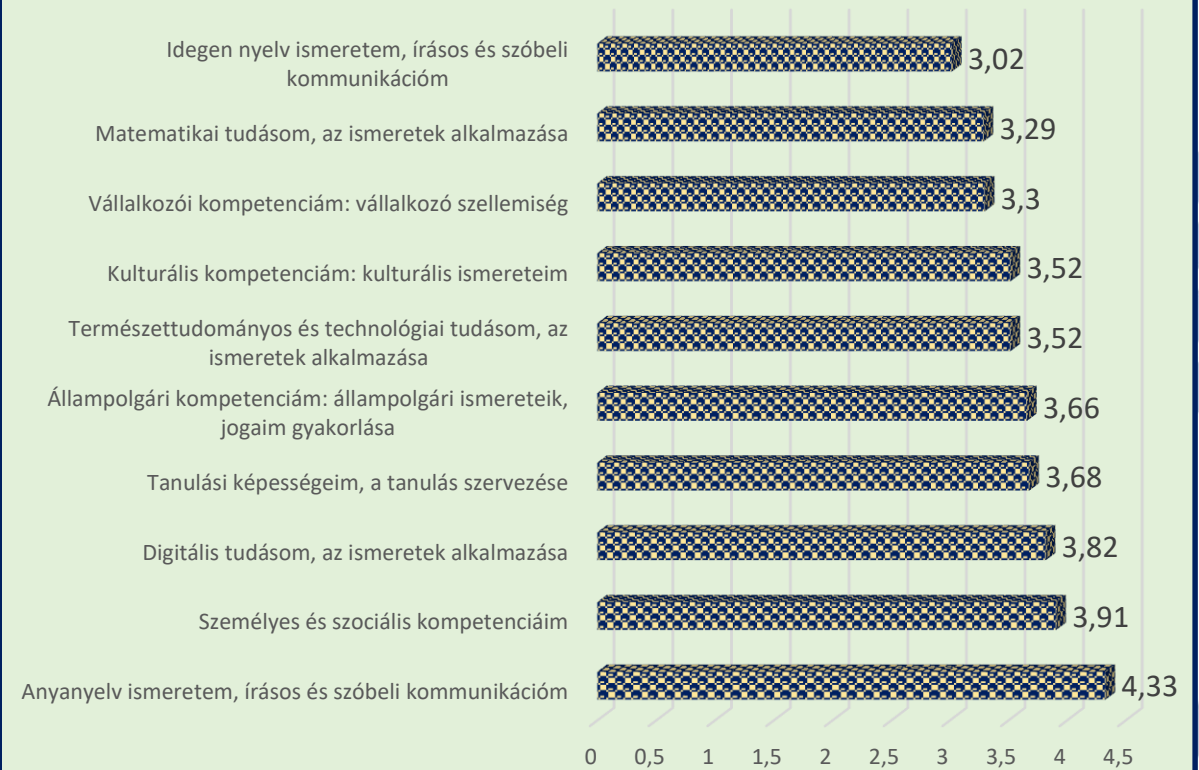
FOSZK
BA / BSc
MA / MSc
Szakirányú továbbképzés

Kulcskompetenciák - oktatói kérdőív

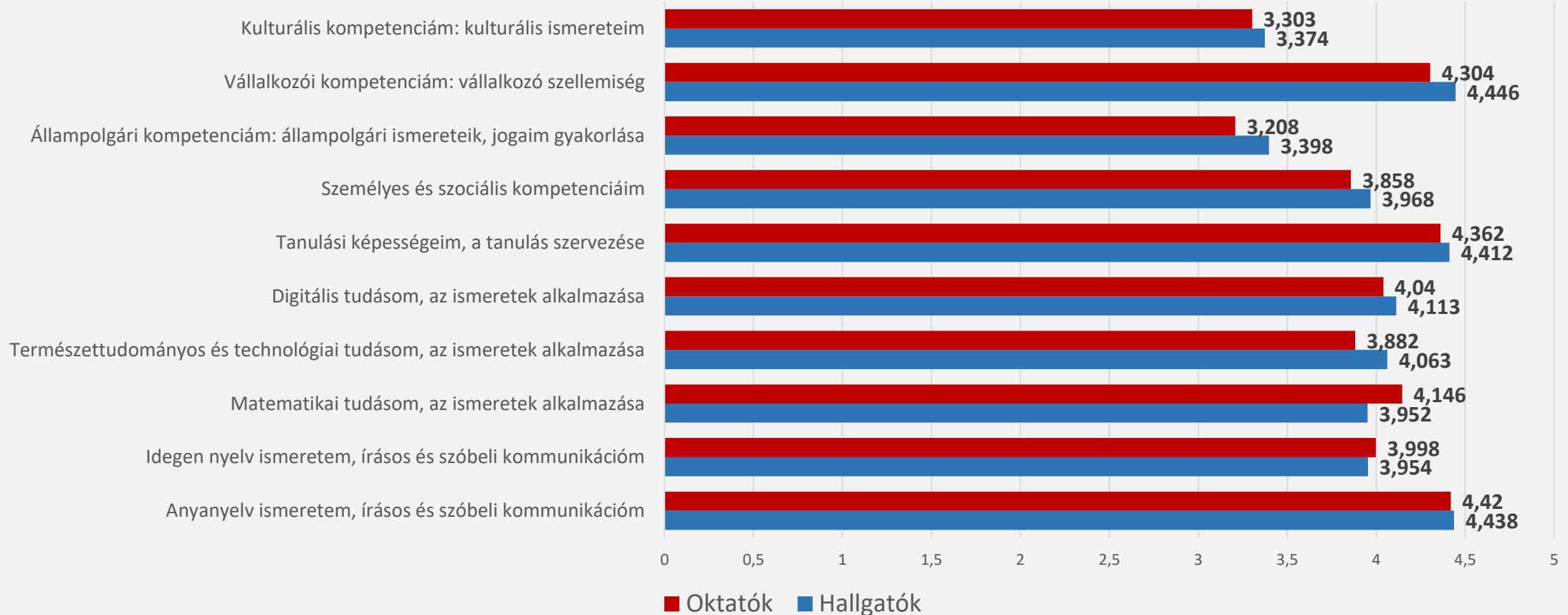

Kulcskompetenciák - hallgatói kérdőív

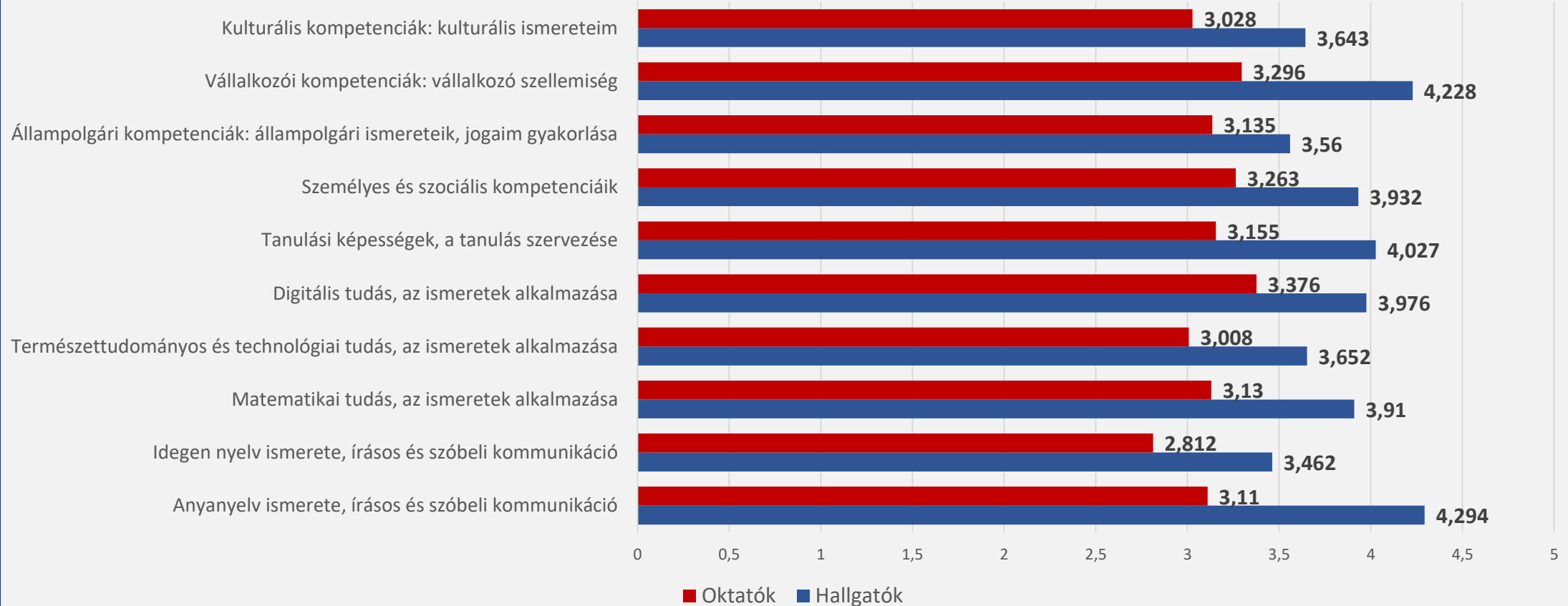

Kompetenciák szükséges szintje

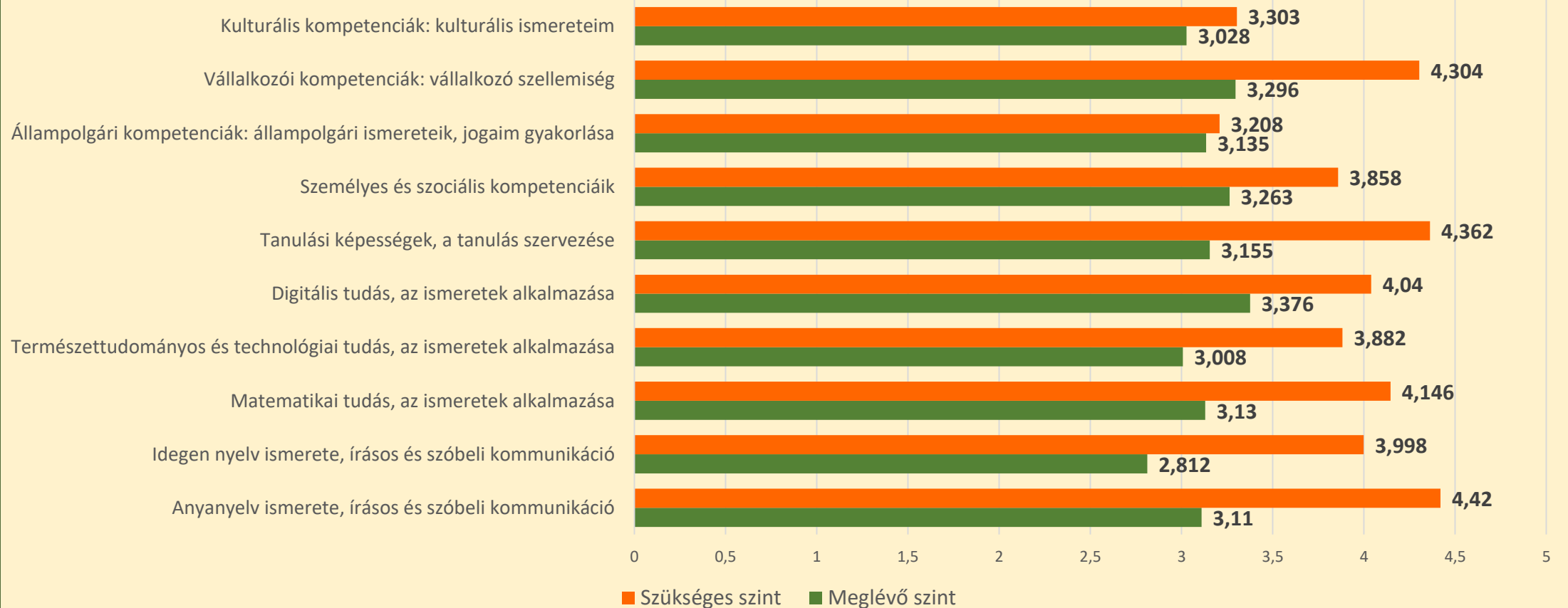
Kompetenciák jelenlegi szintje

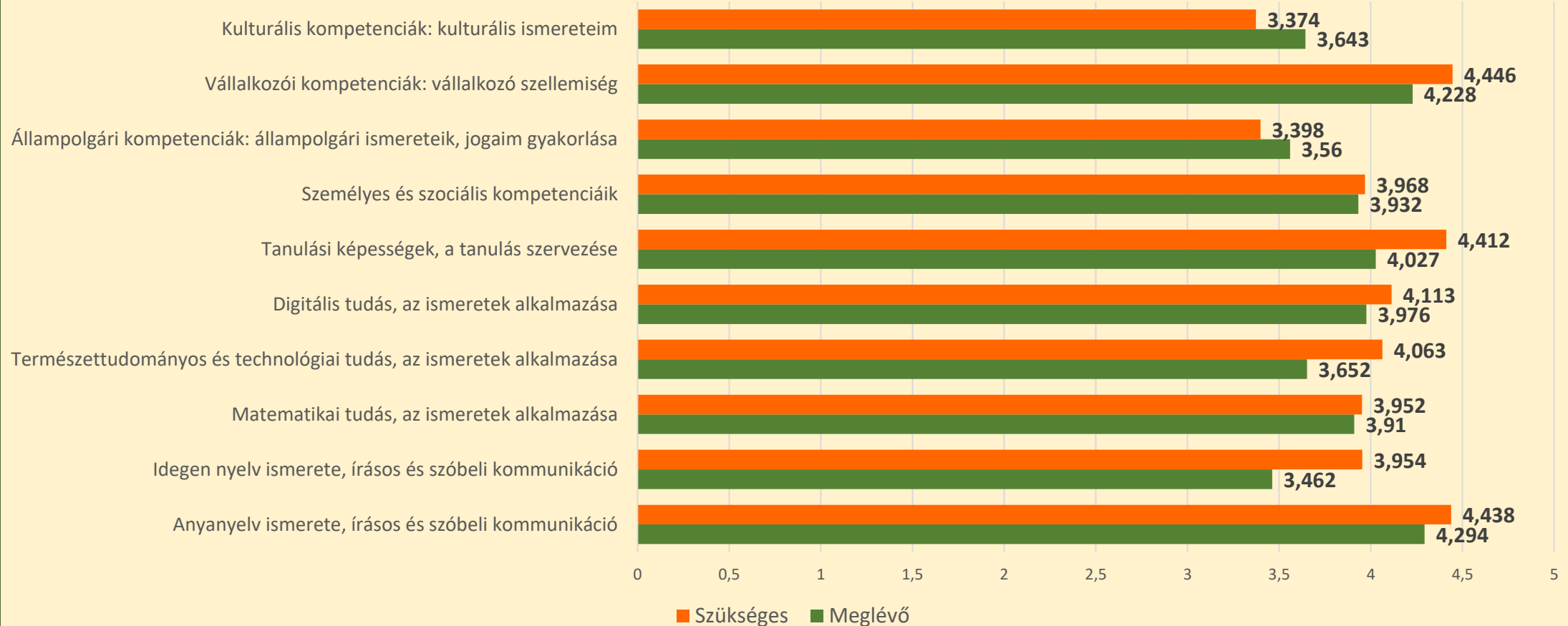
Oktatói vélemények: különbség a meglévő és a szükséges szintek között

Oktatók véleménye: különbség a meglévő és szükséges szint között

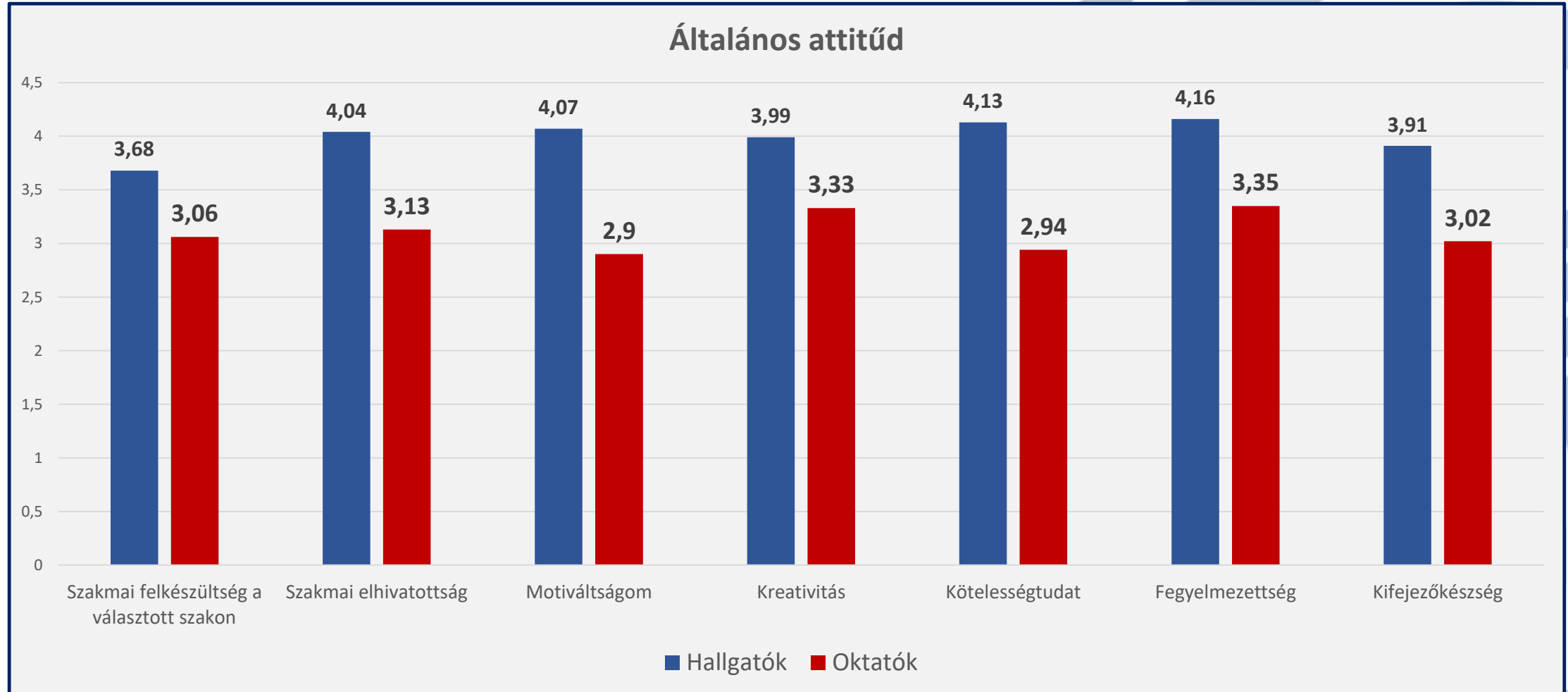

Hallgatók véleménye: különbség a meglévő és szükséges szint között

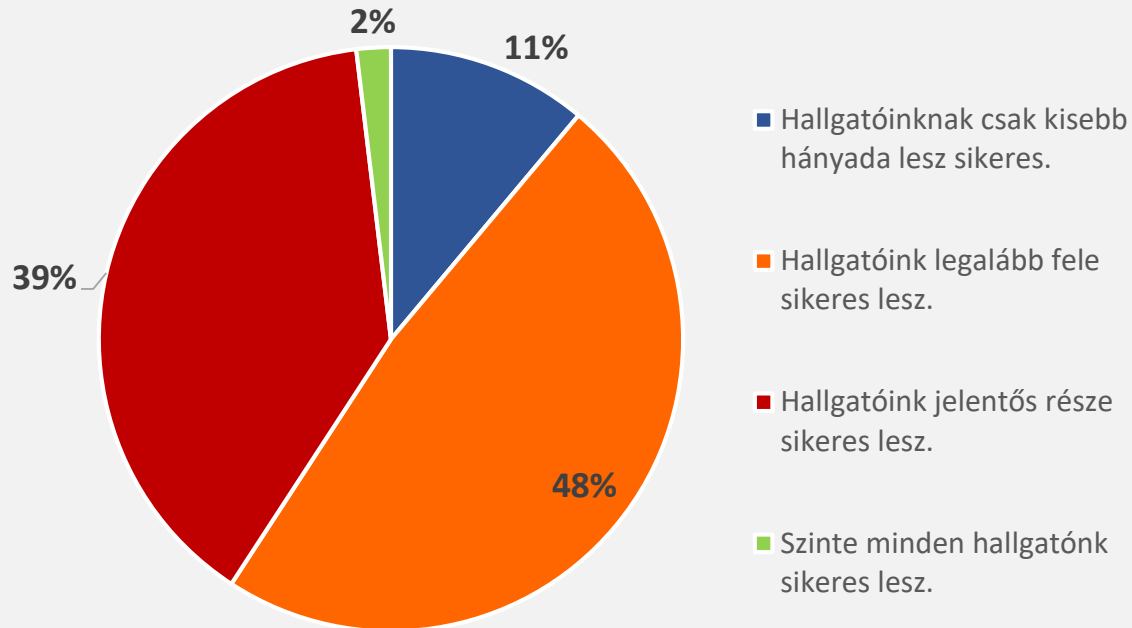

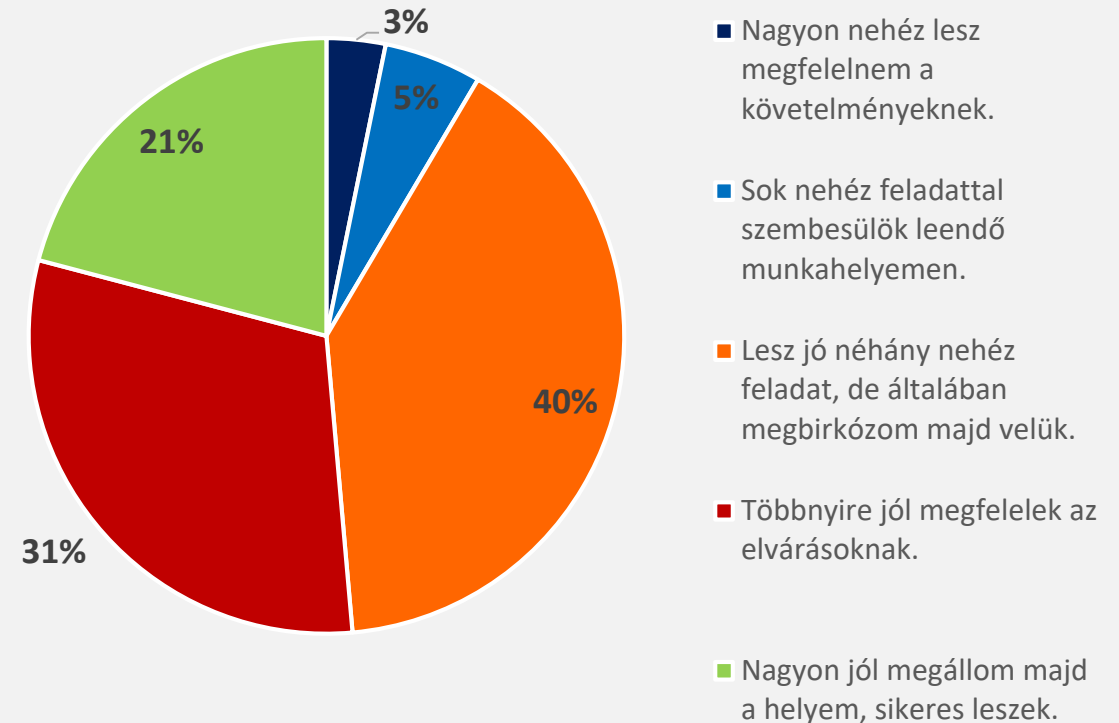

Hallgatók jövőbeli esélyei - oktatói vélemények

- Hallgatóinknak csak kisebb hányada lesz sikeres.
- Hallgatóink legalább fele sikeres lesz.
- Hallgatóink jelentős része sikeres lesz.
- Szinte minden hallgatónk sikeres lesz.

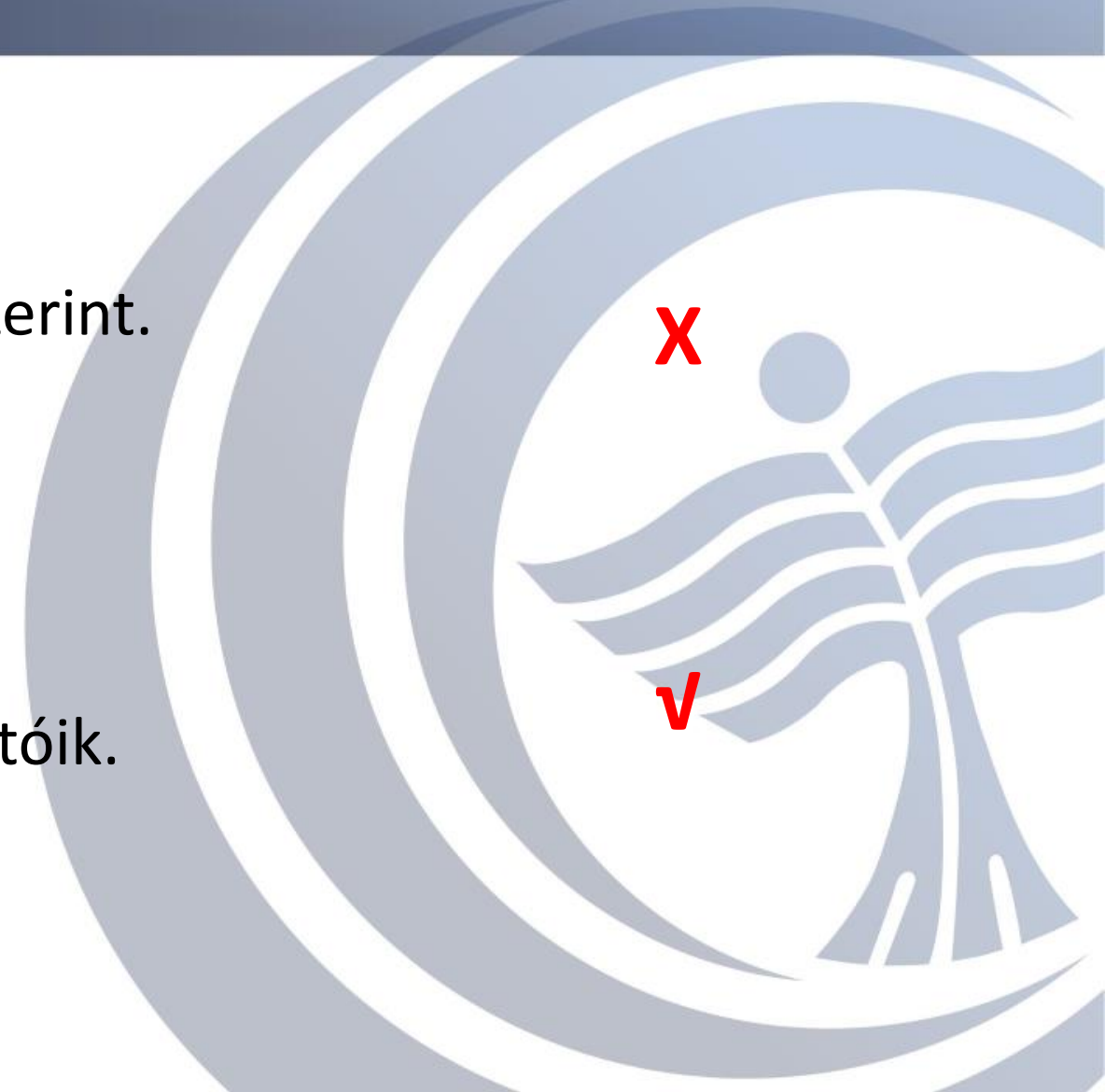
Hallgatók jövőbeli esélyei - hallgatói vélemények

- Nagyon nehéz lesz megfelelnem a követelményeknek.
- Sok nehéz feladattal szembesülök leendő munkahelyemen.
- Lesz jó néhány nehéz feladat, de általában megbirkózom majd velük.
- Többnyire jól megfelelek az elvárásoknak.
- Nagyon jól megállom majd a helyem, sikeres leszek.

1. Az oktatók szerint magasabb kompetenciaszintre lenne szükség a diplomaszéréshez, mint a hallgatók szerint.
  - Közel azonos kompetenciaszintek
  - A hallgatók szerint magasabb szükséges
2. A hallgatók magasabbra értékelik saját kulcskompetenciáik szintjét, mint oktatóik.
  - Jelentős eltérés (0,4 – 1,2)

- Kulcskompetenciák szükségessége – senki nem vitatja
- Kulcskompetenciák szükséges szintje – hasonlóan vélemény, de a hallgatók magasabbra értékelték:
  - Szinte minden kompetenciát
  - Kivéve: idegen nyelvi, matematikai
  - Közel azonos: anyanyelvi
- Kulcskompetenciák meglévő szintje: jelentős eltérés – oktatói elvárások sokkal magasabbak
- Oktatók véleménye: meglévő szint minden esetben alacsonyabb, mint a szükséges – néha jelentősen
- Hallgatók véleménye: nincs jelentős különbség; 2 esetben (állampolgári, kulturális) a meglévő szint magasabb
- Hallgatók jövőbeni esélyei: kisebb eltérés – hallgatók jobbra értékelték

Fejlesztendő területek – oktatók szerint: kb. 1 egész különbség a meglévő és szükséges kompetenciaszintek között

- Anyanyelvi
- Idegen nyelvi
- Matematikai
- Tanulás tanulása
- Vállalakovói

Fejlesztendő területek – hallgatók szerint:

- Idegen nyelvi
- Temészettudományos
- Tanulás tanulása

Nem kell fejleszteni – hallgatók szerint:

- Matematikai
- Személyes, szociális
- Állampolgári
- Kulturális

Eltérések okai? (Kulcskompetenciák meglévő szintje)

- **Oktatók:**
  - Nappali tagozatos hallgatókat értékelték?
  - Rosszul becsüljük meg hallgatóink kompetenciaszintjét?
  - Nem megfelelő módszerekkel értékeljük hallgatóink kompetenciáit?
- **Hallgatók:**
  - Túlértékelik saját kompetenciáik szintjét?

Ellentmondás:

- Oktatók véleménye: Alacsony kompetenciaszint, Alacsonyabb általános attitűd

↔ Hallgatók sikeresek a munkaerőpiacon

Következmény:

- Hallgatók negatív énképet alakítanak ki
- Lemorzsolódás esélyeinek növekedése

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Szabó Csilla Marianna

szabocs@uniduna.hu